PRÁCE S MLÁDEŽÍ
ZÁKLADY

Youth Partnership

Partnership between the European Commission
and the Council of Europe in the field of Youth

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Za názory vyjádřené v této práci, která vznikla na zakázku partnerství Evropské unie a Rady Evropy v oblasti mládeže, odpovídají autoři a nemusí nutně odrážet oficiální politiku žádné z partnerských institucí, jejich členských států ani organizací, které s nimi spolupracují.

Veškeré žádosti týkající se reprodukce nebo překladu celého tohoto dokumentu nebo jeho části by měly být adresovány Ředitelství pro komunikaci (F-67075 Strasbourg Cedex nebo publishing@coe.int). Veškerou další korespondenci týkající se tohoto dokumentu je třeba zasílat na adresu partnerství mezi Evropskou komisí a Radou Evropy v oblasti mládeže.

Obálka a grafická úprava: Oddělení pro tvorbu dokumentů a publikací (SPDP), Rada Evropy

Foto: ©Partnerství mezi Evropskou komisí a Radou Evropy v oblasti mládeže a Shutterstock

Ilustrace: Mgr: Edeos a Siiri Taimla.

Autoři: Mgr: Tanya Basarab a James O'Donovan

Autoři příspěvků: M: Snežana Bačlija Knoch, Judit Balogh, Liva Vikmane, Hilary Tierney a Howard Williamson.

Koordinace: Mgr: Tanya Basarab a Lali Bouché

©Rada Evropy a Evropská komise, 2020
Tisk: Rada Evropy

Úvod

V každé době a v každé části Evropy se nadšení a odhodlaní pracovníci s mládeží a mladí lidé angažují v účelných a produktivních aktivitách v oblasti práce s mládeží bez ohledu na zdroje, které mají k dispozici.

Má-li mít práce s mládeží širší a trvalejší dopad na životy mladých lidí v celé Evropě, musí se jí dostat širokého uznání, zdrojů a musí být prováděna soustavně . Tato publikace se zamýšlí nad některými základními předpoklady pro práci s mládeží, jichž je k dosažení tohoto cíle zapotřebí. Předkládá přitom obecnou ilustraci hlavních charakteristik práce s mládeží v Evropě a nabízí tipy na další čtení.

VÝCHODISKA

Část 1 – Práce s mládeží, mladí lidé a pracovníci s mládeží

- Definice práce s mládeží
- Mladí lidé a práce s mladými
- Jaký přínos má práce s mládeží pro mladé lidi?
- Role pracovníků s mládeží
- Vzdělávání, kompetence a etické normy
- Zajišťování kvality a profesní uznání

Část 2 – Strategie, financování a podpora práce s mládeží

- Podpora ze strany orgánů státní správy
- Úloha dobrovolnických organizací v oblasti mládeže
- Podpora ze strany Evropy
- Poznatky, výzkum a další čtení

Část 1

Práce s mládeží, mladí lidé a pracovníci s mládeží

Rada Evropy práci s mládeží definuje jako:

> *Obecný pojem, který zahrnuje širokou škálu činností sociální, kulturní, vzdělávací, environmentální a/nebo politické povahy, které ve skupinách nebo individuálně provozují mladí lidé, s mladými lidmi a pro mladé lidi. Prací s mládeží se zabývají placení i dobrovolní pracovníci s mládeží a je založena na neformálních a příležitostných osvětových aktivitách zaměřených na mladé lidi, a na dobrovolné účasti. Práce s mládeží je v podstatě sociální práce, která se zaměřuje na mladé a na prostředí, v němž žijí, a která podporuje aktivní účast a zapojení mladých lidí do jejich komunit a do rozhodování. (Rada Evropy 2017)*

Pro Evropskou unii práce s mládeží představuje:

> *[...] obecný pojem, který zahrnuje širokou škálu činností sociální, kulturní, vzdělávací nebo politické povahy realizovaných mladými lidmi, s mladými lidmi a pro mladé lidi. Stále častěji se mezi tyto aktivity řadí také sport a služby pro mladé lidi. Práce s mládeží patří do oblasti «mimoškolního» vzdělávání, stejně jako specifické volnočasové aktivity řízené profesionálními nebo dobrovolnými pracovníky s mládeží a vedoucími mládeže, a je založena na procesech neformálního učení a na dobrovolné účasti. (Usnesení Rady EU z roku 2009)*

Evropské konference o práci s mládeží a další odborná fóra přispěla k dalšímu zpřesnění definic pojmů „pracovník s mládeží“ a „praxe práce s mládeží“.

Některé evropské země mají také vlastní právní nebo koncepční definice práce s mládeží. K popisu práce s mládeží se často používají termíny uvedené v níže uvedeném slovním oblaku:

MLADÍ LIDÉ A PRÁCE S MLÁDEŽÍ

Práce s mládeží se odehrává tam, kde jsou mladí lidé, a za podmínek, které si sami stanoví. Je založena na jejich dobrovolné účasti a důvěře. Práce s mládeží může probíhat na jakékoli úrovni, v jakémkoli prostoru nebo interaktivním prostředí, včetně virtuálního, nebo prostřednictvím přímého setkávání. Může se jednat o jednu aktivitu nebo pravidelnou nabídku aktivit, při nichž se mladí lidé vzájemně propojují. Při práci s mládeží se mladí lidé a pracovníci společně dále rozvíjí, třeba skrze to, že čelí předsudkům a individuálním, sociálním a celospolečenským problémům a učí se demokracii v praxi. Práce s mládeží je založena na neformálním vzdělávání a procesu učení, kterým je provází pracovníci s mládeží a v jejichž rámci se mladí lidé učí vyjadřovat své aspirace – pro sebe i pro své komunity – a pracovat na dosažení změny. Často se také jedná o přesah do sociální práce , kde se zaměřujeme na sociální začleňování mladých lidí, zvláště těch, kteří pochází ze znevýhodněného prostředí.

Za podmínek, jež si sami stanoví – cíleně nebo plošně

Práce s mládeží může být nabízena plošně, všem mladým lidem v (nízkoprahových) klubech mládeže, kavárnách nebo v tzv. one-stop shopech (jednotná kontaktní místa). Může být také cílená, a to prostřednictvím detašovaných pracovišť, skrze kontaktní nebo terénní práci s mládeží, která je zaměřena na podporu konkrétních skupin, které se potýkají s diskriminací a vícenásobným znevýhodněním. Cílená práce s mládeží může probíhat například v odlehlých venkovských oblastech, ve vyloučených lokalitách, ve věznicích pro mladistvé nebo v uprchlických táborech.

Za podmínek, jež si sami stanoví – dobrovolná účast

Dobrovolná účast je jedním z charakteristických rysů práce s mládeží. Dalším z nich je, že není předem odsuzující. Pracovníci s mládeží a mladí lidé se jí účastní jako rovní s rovnými – společně vytváří, rozvíjejí a udržují svůj vztah. Práce s mládeží je prostorem pro vzájemnou podporu a povzbuzení, důvěru, příležitost k učení, sebeanalýzu a reflexi, emocionální rozvoj, budování sociálního a kulturního povědomí a v konečném důsledku pozitivní seberealizaci.

Mladí lidé by se prostřednictvím své účasti na práci s mládeží měli nejen osamostatňovat, přebírat odpovědnost za své činy a rozhodování o svém životě, ale také se stávat aktivními občany, kteří se zamýšlejí nad zavedenými normami a zpochybňují je s cílem dosáhnout pozitivních společenských a politických změn. Z praktického hlediska je práce s mládeží cestou, na niž se vydávají skupiny mladých lidí, kteří se mění a dospívají; může se odehrávat na různých místech, zaměřovat se na různá témata a používat různé metody.

JAKÝ PŘÍNOS MÁ PRÁCE S MLÁDEŽÍ PRO MLADÉ LIDI?

Vnímané přínosy účasti na práci s mládeží jsou rozmanité a mohou zahrnovat vytváření prostoru pro mladé lidi a „mostů" v jejich životech. Úloha budování mostů v práci s mládeží má obzvláště silný dopad na životy mladých lidí, kteří zažívají nerovnost, znevýhodnění a diskriminaci (Deklarace 2015).

Práce s mládeží:

- dává mladým lidem možnost aktivně se zapojit do společnosti a politiky a vybavuje je základními dovednostmi pro život a pohyb na trhu práce;
- je založena na metodách neformálního vzdělávání a vytváří prostor pro informální učení;
- usnadňuje přechod mladých lidí z dětství do dospělosti, od závislosti k samostatnému životu;
- pomáhá mladým lidem získávat a rozvíjet praktické životní dovednosti;
- podporuje mír, toleranci a interkulturní učení;
- podporuje kritické myšlení, čímž pomáhá bojovat proti radikalizaci a napomáhá předcházení extremismu;
- podporuje demokracii, lidská práva, občanství, evropské hodnoty, participaci a rovné příležitosti;
- posiluje pozitivní identitu, pocit sounáležitosti a samostatnosti;
- podporuje sociální začlenění a soudržnost a upevňuje občanskou společnost;
- umožňuje spolupracovat a uzavírat partnerství napříč odvětvími.

ÚLOHA PRACOVNÍKŮ S MLÁDEŽÍ

V oblasti práce s mládeží jsou pracovníci i mladí lidí zároveň partnery i zainteresovanými skupinami.. Pracovníci s mládeží však mají zvláštní úlohu a určitou odpovědnost. Ačkoli mohou na sebe přejímat administrativní úlohu, zejména pokud jde o řízení programů a projektů, financování, starost o veškeré zdroje a fyzický prostor aktivit, a jsou odpovědní za vytváření bezpečného a chráněného prostředí pro mladé lidi, hlavní úlohou pracovníků s mládeží je usnadňovat mladým lidem učení, motivovat je a podporovat je v úsilí stát se samostatnými, aktivními a odpovědnými jedinci a občany. Při této činnosti musí pracovníci s mládeží projevovat vůdčí schopnosti, odhodlání, tvořivost a nadšení. Ať už jsou pracovníci s mládeží placení zaměstnanci nebo dobrovolníci, jejich role a odpovědnosti se v konečném důsledku nebudou tak moc od sebe lišit. V obou případech musí mít ten správný mix kompetencí a svou práci vykonávat profesionálně. Pracovníci s mládeží často přímo napomáhají rozvoji mladých lidí a jsou pro ně vzorem. Jsou také vnímáni jako spojníky k dalším sociálním nebo veřejným službám pro mladé lidi a celou komunitu.

VZDĚLÁVÁNÍ, KOMPETENCE A ETICKÉ NORMY

Většina zemí v Evropě poskytuje určitou úroveň vzdělávání v oblasti neformálního vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží; vysokoškolské studium v oblasti práce s mládeží nebo v příbuzných oborech nabízí jen polovina z nich, zatímco menší počet zemí zajišťuje pro pracovníky s mládeží odbornou průpravu. Širokou škálu možností vzdělávání a odborné přípravy nabízejí pracovníkům s mládeží evropské podpůrné programy, zejména program Evropské unie Erasmus+.

V některých zemích existují na národní nebo dokonce místní úrovni kompetenční rámce a profily pro pracovníky s mládeží, které stanovují, co by měli pracovníci s mládeží znát a umět.

Portfolio Rady Evropy pro práci s mládeží uvádí 31 klíčových kompetencí zaměřených na to, co práce s mládeží nejčastěji vyžaduje. Rozděluje je do dvou kategorií:

- specifické kompetence v oblasti práce s mládeží - kompetence které jsou jedinečné pro oblast práce s mládeží a
- obecnější kompetence - ty, které jsou důležité i pro jiné oblasti, ale které jsou obvykle důležité i pro práci s mládeží.

Doplňujícím nástrojem je Kompetenční model pro pracovníky s mládeží spolupracující na mezinárodní úrovni (ETS Competence Model for Youth Workers to Work Internationally), vypracovaný organizací SALTO Training and Cooperation.[1]

1. Další podrobnosti viz: https://www.coe.int/en/web/youth-portfolio or www.salto-youth.net

Veškerá činnost sociální povahy je založena na hodnotách a práce s mládeží není výjimkou. V Portfoliu Rady Evropy pro práci s mládeží (2015) se uvádí, že „práce s mládeží, která slouží vyšším cílům začlenění a sociální soudržnosti, má neodmyslitelné morální prvky a představuje hodnotově orientovanou sociální službu, z níž vyplývají počiny, jež mají mravní, sociální a politické důsledky". Vzhledem ke své výchovné povaze musí práce s mládeží rovněž poskytovat mladým lidem možnost výběru vlastních hodnot v souladu s jejich osobností, volbou a individuálními preferencemi. Není to snadná práce!

Práce s mládeží musí být etická a proto organizace pracující s mládeží obecně vyvíjejí a v praxi uplatňují:

- etické kodexy: standardní profesní kodexy pro práci s mládeží;
- etické kodexy praxe, které poukazují na to, jak mohou etické zásady působit v konkrétních souvislostech a situacích, nebo
- kodexy chování, které určují jednání a vystupování pracovníků s mládeží při práci s mladými lidmi, zejména s cílem zajistit jejich bezpečnost a ochranu.

Etické normy se týkají například zachování důvěrnosti, profesních hranic, zvládání rizik, duálních vztahů a životní pohody. Zabývají se také otázkami souvisejícími s typem vykonávané práce s mládeží (např. práce s neorganizovanou mládeží, terénní práce s mládeží, práce s mládeží založená na víře a pastorační práce, oblast streetwork práce, práce s mládeží LGBTIQ+). Více informací o etice v práci s mládeží nabízí výsledky výzkumu, který uskutečnili O. Bárta a S. Petkovic. (https://go.coe.int/qSjvE).

ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY A PROFESNÍ UZNÁNÍ

Rozvíjení a zajišťování kvality práce s mládeží má v Evropě stále větší význam.

K rámcům, systémům a nástrojům zajišťování kvality se přistupuje velmi různorodě, od národních značek kvality nebo profesních standardů přes certifikaci poskytovatelů odborné přípravy až po hodnocení mládežnických organizací nebo pracovníků s mládeží. Příklady systémů zajišťování kvality je možné nalézt ve výzkumu Jamese O'Donovana (O'Donovan 2020).

Evropská normotvorba je někdy inspirací pro vytváření rámců na národní úrovni a dokonce i pro jednotlivé organizace. Čtrnácti centrům mládeže z různých evropských zemí, která poskytují bezpečný prostor pro mladé lidi, jsou vzdělávacími zařízeními, podporují práci s mládeží, jsou centry pro vytváření sítí a propagují hodnoty, přístupy a standardy Rady Evropy byla udělena Značka kvality Rady Evropy pro centra mládeže.

Praktickým návodem pro mladé lidi, pracovníky s mládeží a mládežnické organizace, jak podporovat a zajišťovat kvalitu práce s mládeží je Příručka Evropské unie pro rozvoj kvality „Zlepšování práce s mládeží".

Inspiraci pro kvalitní práci s mládeží na místní úrovni, včetně Evropské charty, kterou se tato práce řídí, najdete na adrese: www.europegoeslocal.eu.

Přestože požadavky na profesní uznání práce s mládeží na národní úrovni splňuje pouze menšina zemí v Evropě, více než 20 evropských zemí má nějakou formu právního nebo regulačního orgánu pro práci s mládeží a také standardní profesní profily pro pracovníky s mládeží. Malta je jedinou evropskou zemí, která statutárně uznává práci s mládeží jako profesi.

Část 2

Strategie, financování a podpora práce s mládeží

PODPORA ZE STRANY ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY

Koncepce

Práci s mládeží se dostává podpory a uznání prostřednictvím politiky, financování, spolupráce a rozvoje kvality na místní, národní a evropské úrovni. Práce s mládeží je stále více vnímána jako prostředek k řešení řady problémů, které se týkají mladých lidí. Národní a místní orgány státní správy vytvořily strategii a zajistily financování a další zdroje pro práci s mládeží v Evropě. Většina zemí má vlastní koncepci, která zahrnuje také právní a/nebo strategický rámec pro práci s mládeží, finanční a další podpůrné služby. Mnoho zemí rovněž poskytuje formální vzdělávání a odbornou přípravu, které jsou základem práce s mládeží jakožto oboru. Investice do práce s mládeží lze ve skutečnosti chápat jako zdroj kaskádového multiplikačního efektu na mladé lidi, který začíná u malé skupiny osob s rozhodovací pravomocí, vede k širší skupině strategických odborníků a poté k ještě větší skupině realizátorů, jejichž práce ovlivňuje ohromné množství mladých lidí.

Jen málo zemí zahrnuje do svých koncepčních dokumentů týkajících se mládeže formální nebo právní definice pojmů „práce s mládeží“ nebo „pracovník s mládeží“. Na národní úrovni je práce s mládeží často reflektována jako důležitý prostředek naplňování koncepce politiky ve vztahu k mládeži nebo jako součást služeb pro mladé lidi. Práce s mládeží je někdy součástí širších oblastí působnosti, například oblast sociální pedagogiky, sociokulturního vzdělávání, oblast zájmových činností a trávení volného času.

Financování

Úroveň a podoba financování práce s mládeží se značně liší v závislosti na počtu obyvatel, zdrojích a kapacitách a na úrovni politických závazků dané země v oblasti práce s mládeží. Státní financování práce s mládeží obvykle spadá pod financování mládeže nebo služeb pro mládež. V některých zemích, včetně Belgie, Estonska, Francie, Irska, Lucemburska a Malty, poskytuje ústřední vláda finanční prostředky prostřednictvím příslušného ministerstva jednou za rok, obvykle ve formě grantů pro mládežnické organizace a pro různé podpůrné programy a služby. V jiných zemích, například v Německu, Finsku, Norsku a Švédsku, je financování spíše regionální nebo místní. Financování na regionální nebo místní úrovni také umožňuje větší autonomii při naplňování vlastní koncepce. V některých zemích, včetně Chorvatska, Kypru, Itálie, Gruzie a Černé Hory, je financování založeno spíše na projektové bázi, a je nepravidelné a často silně závislé na evropských nebo externích finančních zdrojích.

Dokonce i v zemích, jako je Finsko a Irsko, kde je práce s mládeží dobře zavedenou a poměrně dobře financovanou záležitostí, činí státní výdaje na práci s mládeží a služby pro mládež méně než jedno procento ročního rozpočtu na vzdělávání.

ÚLOHA DOBROVOLNICKÝCH ORGANIZACÍ V OBLASTI MLÁDEŽE

V Evropě je dobrovolnický sektor klíčovým poskytovatelem práce v oboru. V mnoha zemích jižní a východní Evropy je většina práce s mládeží uskutečňována formou dobrovolnictví, jež je financováno převážně z evropských programů. Tento sektor napomáhá uznání rozvoje práce s mládeží a poskytuje služby těm, již s mládeží pracují. Zahrnuje nevládní organizace (NGO), organizace občanské společnosti, náboženské organizace, mládežnická křídla politických stran a politických organizací, sdružení a sítě pracovníků s mládeží a národní zastřešující struktury, jako jsou rady mládeže, a také celosvětová hnutí.

Přesto, že jsou sice v mnoha případech mládežnické nevládní organizace podporovány ze státních prostředků, jsou stále silně závislé na evropském financování (program Erasmus+, Evropský sociální fond, Evropský sbor solidarity, Evropská nadace mládeže (EYF)). Dále také na uznávání neformálního vzdělávání a výsledků učení skrze evropskou akreditaci (Youthpass) tam, kde není dostupný systém na národní úrovni. Iniciativy v oblasti práce s mládeží podporují také některé národní nebo mezinárodní nadace.

PODPORA ZE STRANY EVROPY

Mnoho politických doporučení, standardů, strategických rámců a ukazatelů kvality, jakož i systémů financování a podpory práce s mládeží vzniká na základě spolupráce na evropské a mezinárodní úrovni.

Koncepce

Jak Rada Evropy, tak Evropská unie mají na evropské úrovni vypracované koncepce a strategie, které zahrnují práci s mládeží.

Doporučení Rady Evropy CM/REC(2017)4 o práci s mládeží je právním nástrojem, který členským státům doporučuje, aby obnovily svou podporu práce s mládeží prostřednictvím různých akcí a opatření a vypracováním strategií, které zajišťují a aktivně podporují vznik a další rozvoj práce s mládeží na všech úrovních. Tento nástroj je uplatňován v rámci Strategie sektoru pro mládež do roku 2030, v níž je práce s mládeží jednou ze čtyř strategických priorit, a to prostřednictvím Smíšené rady mládeže (CMJ), jejích ustavujících orgánů a dalších nástrojů, které má sektor mládeže k dispozici.

Strategie EU pro mládež (2019-2027) ,usilující o zapojení, propojení a posílení postavení mladých lidí, stanoví rozvoj a implementaci Evropského programu pro práci s mládeží, zaměřeného na kvalitu, inovace a uznávání práce s mládeží. Strategie předpokládá implementaci mimo jiné prostřednictvím Dialogu s mládeží (Strukturovaný dialog s mládeží), jehož cílem je zapojit více politických odborníků a mladých lidí do rozhodovacích procesů.

Partnerství mezi EU a Radou Evropy v oblasti mládeže je platformou pro spolupráci mezi oběma evropskými institucemi s cílem podpořit a posílit práci s mládeží a její uznávání. Působí jako think tank a laboratoř, která shromažďuje a produkuje poznatky a zpracovává je pro jejich efektivní využití v oblasti politiky mládeže a práce s mládeží. Na internetových stránkách partnerství pro mládež je k dispozici důležitá databáze obecných a tematických výzkumů, případových studií osvědčené praxe a vzdělávacích materiálů o oblasti práce s mládeží.[2]

Na evropské úrovni existuje také řada významných politických dokumentů týkajících se práce s mládeží, včetně:

- Závěry Rady o přínosu kvalitní práce s mládeží k rozvoji, dobrým životním podmínkám a sociálnímu začlenění mladých lidí (2013);
- Závěry Rady o posílení práce s mládeží v zájmu zachování soudržné společnosti (2015);
- Závěry Rady o úloze práce s mládeží při podpoře rozvoje základních životních dovedností mladých lidí, které usnadňují jejich úspěšný přechod do dospělosti, aktivního občanství a pracovního života. (2017);
- Závěry Rady o inteligentní práci s mládeží (2017) a o digitální práci s mládeží (2019);
- Závěry Rady o úloze práce s mládeží v kontextu otázek souvisejících s migrací a uprchlíky (2018);
- Závěry Rady o vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží (2019);
- Deklarace 1. Evropského konventu o práci s mládeží (2010);
- Zpráva a Deklarace 2. Evropského konventu o práci s mládeží (2015).

Financování

Na evropské úrovni jsou hlavními zdroji financování programy Evropské unie Erasmus+, Evropský sbor solidarity a DiscoverEU. Určité finanční prostředky jsou k dispozici také z Evropského sociálního fondu. Informace o zdrojích EU naleznete na adrese https://europa.eu/youth/EU_en. Činnost mládežnických organizací podporuje také Evropská nadace mládeže Rady Evropy. Více informací naleznete na adrese www.coe.int/en/web/european-youth-foundation.

2. https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/youth-work2

Evropské organizace a struktury

EU a Rada Evropy také financují řadu celoevropských orgánů a podpůrných struktur, které poskytují informace, školení a další zdroje pro rozvoj práce s mládeží, včetně Evropské rady pro mládež, Evropské informační a poradenské agentury (ERYICA),[3] Evropská karta mládeže (EYCA),[4] Eurodesk,[5] SALTO-YOUTH[6] a Evropská centra mládeže European Youth Centres v Budapešti a Štrasburku.[7]

O rozvoj, podporu a uznání práce s mládeží se zasazuje Evropské forum mládeže (European Youth Forum[8]) a jeho členové.

POZNATKY, VÝZKUM A DALŠÍ ČTENÍ

Na úrovni jednotlivých zemí a na evropské úrovni je k dispozici mnoho informací, výzkumů a analýz o práci s mládeží. Ačkoli tyto zdroje odrážejí realitu práce s mládeží v praxi, jsou většinou využívány sektorem mládeže a nedostávají se v dostatečné míře k široké veřejnosti nebo jiným sektorům.

Množství informací o mladých lidech a dalších strategických tématech, která se jich dotýkají, obsahuje online encyklopedie EU v oblasti vnitrostátních programů pro mládež *Youth Wiki*[9] Obsahuje také zvláštní kapitolu o práci s mládeží v zúčastněných zemích.

3. www.eryica.org
4. www.eyca.org
5. eurodesk.eu
6. salto-youth.net
7. www.coe.int/en/web/youth/mission-and-mandate
8. www.youthforum.org
9. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/youthwiki

Portfolio Rady Evropy pro práci s mládeží je nástrojem pro hodnocení pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže, ale také manažerů a administrátorů, aby mohli posoudit a dále rozvíjet své kompetence v oblasti práce s mládeží. Doplňujícím zdrojem je Model kompetencí pracovníků s mládeží pro mezinárodní práci, který vypracovala organizace Salto Training and Cooperation.

K dispozici jsou také následující zprávy a studie expertních skupin o práci s mládeží:

- *Práce s mladými lidmi: hodnota práce s mládeží v Evropské unii* (2014);
- *Kvalitní práce s mládeží – společný rámec pro další rozvoj práce s mládeží* (2015);
- *Přínos práce s mládeží k řešení problémů, kterým mladí lidé čelí, zejména při přechodu ze školy do zaměstnání* (2015);
- *Přínos práce s mládeží k prevenci marginalizace a násilné radikalizace* (2017);
- *Rozvoj digitální práce s mládeží - Politická doporučení, potřeby odborné přípravy a příklady osvědčené praxe pro pracovníky s mládeží a rozhodovací orgány* (2018);
- *Bereme budoucnost do vlastních rukou - práce s mládeží a podnikatelské vzdělávání* (2017);
- *Přínos práce s mládeží v kontextu otázek souvisejících s migrací a uprchlíky* (2019).

Evropské centrum znalostí pro politiku mládeže nabízí archiv přehledů o práci s mládeží [10] v jednotlivých zemích a tematických analytických dokumentů týkajících se práce s mládeží a vzdělávání pracovníků s mládeží v evropských zemích[11].

10. https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/country-information-youth-work
11. https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/expert-group-researching-education-career-paths-youth-workers

V rámci partnerství mezi EU a Radou Evropy byla rovněž vydána řada tematických knih a vzdělávacích materiálů v oblasti práce s mládeží[12]:

- *Historie práce s mládeží v Evropě* – sedm titulů přinášejících příběhy jednotlivých zemí a tematické studie;
- Vážné zamyšlení nad prací s mládeží. A jak připravit lidi, aby ji mohli vykonávat;
- Vzdělávání pracovníků s mládeží v Evropě: koncepce, struktury, praxe;
- 13 T-kitů - tematických publikací napsaných zkušenými vedoucími mládeže a pedagogy. Jsou to praktické a srozumitelné příručky pro školení a vzdělávací aktivity v oblasti práce s mládeží;
- Coyote – online magazín pro pracovníky s mládeží a školitele, který publikuje články o důležitých otázkách práce s mládeží v Evropě i mimo ni.

Partnerství rovněž shromažďuje obsah a výsledky dvou evropských Konventů pro práci s mládeží a aktualizovaný glosář[13] on youth.

Partnerství EU a Rady Evropy pro mládež organizuje Hromadné otevřené online kurzy (MOOC), které převádějí některé poznatky získané v rámci partnerství do přístupných a uživatelsky přívětivých vzdělávacích materiálů.

12. https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/publications
13. https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/glossary

Seznam literatury

Banks S. (2010) in Banks S. (vyd.), Ethical issues in youth work /Etické problémy při práci s mládeží (2. vydání), Routledge, London.

Banks S. a Imam U. (2000),„Principles, rules and qualities: an ethical framework for youth work/Zásady, pravidla a vlastnosti: etický rámec pro práci s mládeží", *International Journal of Adolescence and Youth*, 9:1, s. 65-82.

Bárta O. a Petkovic S. (2020), Youth workers education paths – Ethical standards in youth work and how they support education and career pathways of youth workers / Vzdělávací dráhy pracovníků s mládeží - Etické standardy v práci s mládeží a kterak podporují vzdělávání a kariérní dráhy pracovníků s mládeží., https://go.coe.int/qSjvE.

Rada Evropy (2017), Doporučení CM/Rec(2017)4 Výboru ministrů členským státům ohledně práce s mládeží, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680717e78, přístup 23. března 2020.

Rada Evropy (2015), Portfolio Rady Evropy pro práci s mládeží - nástroj pro hodnocení a rozvoj kompetencí v oblasti práce s mládeží, Štrasburk.

Deklarace 2015, Deklarace 2. evropského konventu o práci s mládeží (2015), Jak změnit svět k lepšímu, https://go.coe.int/Lvn4A, přístup 23 březen 2020.

Usnesení Rady EU (2009), Usnesení Rady ze dne 27. listopadu 2009 o obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže. (2010-2018), 2009/C 311/01, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32009G1219%2801%29.

Evropská komise (2018), Bleskový průzkum Eurobarometr 455 – Evropská mládež.

EUR-Lex: Právo EU: internetové stránky.

Evropská sociální charta (ETS č. 35) 1961; Evropská sociální charta (revidovaná) (ETS č. 163) 1996.

Evropská unie (2017)), Zlepšování práce s mládeží – váš průvodce pro rozvoj kvality, https://ec.europa.eu/youth/news/2017/improving-youth-work-your-guide-quality-development_en.

Partnerství Evropské unie a Rady Evropy v oblasti mládeže (2018), Mapování vzdělávacích a profesních drah pracovníků s mládeží a související pracovní dokumenty.

Fusco D. (2014), "The social architecture of youth work practice/ Sociální architektura praktické práce s mládeží", in Belton B. (ed.), 'Cadjan – Kiduhu' – Global perspectives on youth work /Globální perspektivy práce s mládeží, Sense Publishers, Rotterdam.

O'Donovan J. (2020), Promoting quality in youth work practice in Europe/ Podpora kvality v Evropské praxi práce s mládeží, https://go.coe.int/j5TRv

Zpráva 2015, Zpráva z 2. Evropského konventu o práci s mládeží (2015), Podobnosti ve světě plném rozdílů.

Sercombe H. (2010), Youth Work Ethics/ Etika práce s mládeží, Sage Publications Ltd, Londýn.

Sinclair C. Simon N. P. a Pettifor J. L. (1996), "The history of ethical codes and licensure/ Historie etických kodexů a vydávání licencí, in Bass L. et al. (eds) Profesionální chování a disciplína v psychologii, American Psychological Association, Washington, DC.

Swartz S. a Cooper A. (2014) "Navigational capacities for youth success in adversity: a sociology of southern youth/ Navigační schopnosti pro úspěch mládeže v nepříznivých podmínkách: sociologie jižanské mládeže", Konference: Světový sociologický kongres ISA, červenec 2014, Jokohama, Japonsko.

Williamson H. (2015), "Finding Common ground"/ Jak nalézt společnou řeč, souhrnný dokument ve zprávě 2. Evropského konventu o práci s mládeží.

Autoři

Tanya Basarab pracuje jako výzkumná pracovnice a referentka pro politiku mládeže v rámci partnerství EU a Rady Evropy pro mládež, kde se zabývá Evropským znalostním centrem pro politiku mládeže, hodnocením politiky mládeže, prací s mládeží a sociálním začleňováním mladých lidí. Vystudovala mezinárodní vztahy se zaměřením na rozvoj a věnuje se organizacím občanské společnosti v oblasti mládeže, komunitního rozvoje, aktivního občanství, sociálních věcí a boje proti chudobě. Její příspěvky se zaměřují na správu věcí veřejných, občanský dialog, participativní demokracii, sociální začleňování a procesy politiky založené na právech. Koordinovala a podílela se na redakční práci na knihách Youth Knowledge Books 23 až 26 v řadě vydávané partnerstvím mládeže a na dalších vzdělávacích materiálech. V současné době je ad-interim manažerkou partnerství mládeže EU a Rady Evropy.

James O'Donovan je bývalý irský státní úředník s rozsáhlými zkušenostmi v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže v Irsku i na evropské úrovni. Většinu své kariéry působil v oblasti vzdělávání, především v oblasti rozvoje a realizace politiky v takových oblastech, jako je neuniverzitní sektor třetího stupně, rozvoj a realizace národního rámce kvalifikací, systémy řízení výkonnosti a rozvoje pro státní a veřejný sektor, znevýhodnění ve vzdělávání a sektor mládeže a rozvoj národního rámce standardů kvality.

Toto třetí číslo série «Essentials» uzavírá zkoumání trojúhelníku řízení v oblasti mládeže a představuje pilíř práce s mládeží v praxi. Co je to práce s mládeží a jak je definována? Kdo se na ní podílí a jaký je její přínos pro mladé lidi? Kde se práce s mládeží odehrává a na základě jakých principů? Jaké politiky, programy a financování ji uznávají a podporují její kvalitní rozvoj?

Toto číslo se zaměřuje na základní elementy práce s mládeží, které musí být zavedeny, aby měla širší a trvalejší dopad na životy mladých lidí v celé Evropě. Činí tak prostřednictvím obecného znázornění hlavních rysů práce s mládeží v Evropě a nabídkou tipů na evropské normy, zdroje, sítě a programy, které přispívají k lepšímu prostředí a zkušenostem s prací s mládeží na všech úrovních.

PREMS 106822

CES

http://youth-partnership-eu.coe.int

youth-partnership@partnership-eu.coe.int

Rada Evropy je čelnou organizací pro lidská práva na evropském kontinentě. Sdružuje 46 států, včetně všech členských států Evropské unie. Všechny členské státy Rady Evropy se přihlásily k Evropské úmluvě pro lidská práva, dohodě uzavřené s cílem ochrany lidských práv, demokracie a právního státu. Nad dodržováním Úmluvy v jednotlivých členských státech bdí Evropský soud pro lidská práva.

www.coe.int

The Member States of the European Union have decided to link together their know-how, resources and destinies. Together, they have built a zone of stability, democracy and sustainable development whilst maintaining cultural diversity, tolerance and individual freedoms. The European Union is committed to sharing its achievements and its values with countries and peoples beyond its borders.

http://europa.eu

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE